

Vård- och omsorgsnämnden

Verksamhetsberättelse 2022 för Vård- och omsorgsnämnden

Bakgrund

Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsberättelse för 2022 är nu upprättad.

Uppdragen rörande hemgångsteam samt insatser för personer med samsjuklighet är slutförda med gott resultat och i övrigt är flertalet uppdrag/mål delvis genomförda/nådda.

Ekonomiskt redovisar nämnden ett resultat på +20,3 mnkr. De främsta anledningarna till överskottet är färre hemtjänststimmar och lägre kostnader för personlig assistans.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Ärendet berör eller påverkar ej barn, varför det i enlighet med barnkonventionen ej funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa.

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

- 1) **att** godkänna verksamhetsberättelse 2022 med bilaga, enligt bilagor till tjänsteskrivelse daterad 2023-01-25.

Marie Johnsson

Sakkunnig tjänsteman för Vård- och omsorgsnämnden

Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes

Beslut till:

Kommunstyrelsen

Verksamhetsberättelse 2022

Vård- och omsorgsnämnden

Uppdragsbeskrivning

Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde omfattar vård och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning:

- Hemtjänst
- Äldreboende inklusive demensboende
- Korttidsboende
- Dagverksamhet för äldre och dementa
- Gruppboende och serviceboende för funktionsnedsatta
- Daglig verksamhet och sysselsättning
- Personlig assistans
- Bostadsanpassning och hjälpmedel
- Förvaltning av taxor, avgifter och hyror inom området
- Myndighetsutövning
- Hälso- och sjukvård hos nämndens interna och privata vårdgivare
- Hemsjukvård
- Social och medicinsk tillsyn inom nämndens verksamheter
- Uppsökande verksamhet

Nämnden är ansvarig vårdgivare för internt och externt beställd verksamhet enligt gällande lagstiftning.

Året som gått

Under årets första månader blev verksamheterna återigen hårt drabbade av Covid-19, men tack vare att vaccinationsgraden är stor blev man inte svårt sjuk. Framför allt var det personalen som hade hög sjukfrånvaro.

2022 blev ett år där vi kom en bra bit på väg vad gäller målet att få en ekonomi i balans. Nämnden kunde därför göra en rad förebyggande kvalitetssatsningar utifrån de behov som har funnits och finns framgent. Satsningar som vi gjort och som finns utförligare beskrivet längre fram är bland annat Hemgångsteam, satsningar på rehabinsatser, anhörigstöd och avgift för boendestöd. Ett Inriktningsdokument kom på plats och kommer att ligga grund för framtidens äldreomsorg. All omsorgspersonal kommer att få fria arbetsskor under det kommande första halvåret. Vi ser också ett ökande behov av bostäder inom alla våra verksamheter de närmaste åren. Jag ser med tillförsikt fram emot kommande år, som också har stora utmaningar både vad gäller ekonomi och personal.

Årets måluppfyllelse för prioriterade målområden

Målområde Social omsorg

Bedömning

Verksamhetsområde Särskilda boenden för äldre

INDIKATOR

Titel	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Invånare 80+ i särskilt boende, andel (%) (kommunal och privat regi)	12%	12%	11%	
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg, helhetssyn, andel (%) (kommunal och privat regi)	83%	81%		77%
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/invånare 80+ (kommunal och privat regi)	133 869	141 146	137 148	

MÅL KF

Varje hyresgäst på särskilda boenden ska få sina individuella behov tillgodosedda med fokus på det funktionsbevarande och ska fortsätta att själv göra det han/hon klara

Syftet är att få bästa möjliga livskvalitet med bevarade förmågor utifrån varje hyresgästs egna förutsättningar, inom ramen för "skälig levnadsnivå".

Önskat resultat

År 2022: Ett förändringsarbete ska ha startat med målet att varje hyresgäst ska ha ett individuellt beslut utifrån sina behov på samma sätt som inom hemtjänsten.

År 2023: Det förberedande förändringsarbetet ska vara klart och genomförande ha påbörjats.

År 2024: Samtliga hyresgäster ska ha ett individuellt beslut utifrån sina behov på samma sätt som inom hemtjänsten.

Bedömning

Kommentar:

En översyn har genomförts av myndighetsfunktionen genom intervjuer av enhetschefer på särskilt boende. Där framkom att biståndshandläggarnas utredning tydligt beskriver målet med insatsen och vilken grad av funktionstillstånd enligt IBIC (Individens Behov I Centrum) som gäller utifrån individ. Arbete med att även verkställighet ska börja använda arbetsmetoden IBIC pågår. Förväntade effekter av förbättringsarbetet är följande:

- Handläggningen blir tydligare och därmed även lättare för individen att förstå.
- Bättre beskrivning av individens behov.
- Bättre delaktighet för individen.

SÄRSKILDA UPPDRAG NÄMND

VON och KFN ska i samverkan göra en överenskommelse om ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med föreningslivet för särskilda boenden för äldre

Aktiviteter och utevistelser på särskilda boenden för äldre behöver förbättras enligt brukarenkäten. Syftet med uppdraget är att arbeta med aktiviteter på särskilda boenden för äldre, också tillgängligt för äldre boende i ordinärt boende. Föreningslivet är viktigt i denna utveckling, varför ett idéburet offentligt partnerskap kan vara en bra lösning. För att skapa bästa förutsättningar för ett förverkligande, ska kommunen tillmötesgå berörda föreningar när det gäller omfattningen på partnerskapet.

Status

Kommentar:

Dialog har förts med såväl Röda Korset som Nykterhetens bildningsförbund (NBV) och förslag på överenskommelser i form av IOP (Idéburet offentligt partnerskap) har gemensamt arbetats fram. Nyköpings kommun och föreningarna ser en gemensam samhällsutmaning i att genom aktiviteter och utevistelser motverka fysiska

inaktivitet, isolation och ensamhet hos äldre. Överenskommelserna tas upp för beslut på Vård- och omsorgsnämndens sammanträde i februari 2023.

VON och KAN ska tillsammans implementera vårdnära service på särskilda boenden för äldre.

Ett syfte är att hjälpa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden till ett arbete och egen försörjning. Dessutom underlättas kommunens personalförsörjning med renodling av olika yrkesroller. Den vårdnära servicen ansvarar för serviceinsatser, såsom städ och måltider, medan omvårdnadspersonalen fullt ut kan ägna sig åt omvårdnaden. Samtidigt skapas en positiv effekt på kommunens ekonomi.

Status

Kommentar:

Uppdraget gäller inte längre.

Samverka med Måltidsservice i arbetet med att utveckla ett "måltidssystem" på särskilda boenden för äldre.

Framtidens måltidssituation kommer att kräva individanpassning och stor flexibilitet, för att varje hyresgäst själv ska kunna styra när och vad han/hon ska äta. Dock behöver eventuell kostnadspåverkan identifieras och signaleras i ett tidigt skede.

Status

Kommentar:

Måltidsservice har kommit fram till förutsättningarna för ett införande av så kallad Fleximat och haft kommunikation med Division Social omsorg om detta. Det finns önskemål om att genomföra ett pilotprojekt på Mariebergsgården, vilket förutsätter ombyggnation och komplettering av utrustning samt projektanställning av en måltidsvärd. Vård- och omsorgsnämnden har ställt krav på en fullständig kostnadskalkyl och en redogörelse för eventuella övriga konsekvenser för att kunna fatta beslut om ett eventuellt genomförande. Aktiviteten kvarstår till 2023.

Verksamhetsområde Hemtjänst

INDIKATOR

Titel	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
--------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

Invånare 80+ hemtjänst i ordinärt boende, andel (%) (kommunal och privat regi)	18%	17%	16%	
Brukarbedömning hemtjänst i ordinärt boende, helhetssyn, andel (%) (kommunal och privat regi)	89%	90%		88%
Personalkontinuitet, antal personer som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde (kommunal och privat regi)	17,0	16,0	16,0	16,0
Kostnad ordinärt boende äldreomsorg, kr/invånare 80+ (kommunal och privat regi)	67 355	71 838	71 682	

MÅL KF

Varje brukares beslut ska följas upp så ofta som krävs för att beslutet alltid ska spegla det aktuella behovet

Önskat resultat

År 2022: Samtliga brukares beslut ska ha följts upp under året och anpassats efter det faktiska behovet

År 2023: Myndighetsfunktionen ska ha inarbetade rutiner för att säkerställa att alla brukares beslut fortlöpande hålls aktuella

År 2024: De nya inarbetade rutinerna ska fortsatt följas och fungera

Bedömning

Kommentar:

Myndighetsfunktionen tog fram en mall för systematisk uppföljning som presenterades för samtliga hemtjänstutförare. Därefter har dock arbetet med detta mål försenats på grund av resursbrist på myndighetsfunktionen. Aktiviteten fortlöper 2023.

SÄRSKILDA UPPDRAG NÄMND

Skapa ett hemgångsteam

Den hemtjänstgrupp som från början utgjorde ett Covid-team och som sedan omvandlades till ett omvårdnadsteam, ska utvecklas till ett hemgångsteam. Detta ska inkludera rehabresurser och vara till för nya hemtjänstkunder under den första tiden hemma efter hemkomst från lasarett. Efter denna inledande fas, då de mer långsiktiga behoven ska identifieras, väljer kund hemtjänstutförare. Uppdraget avser att fastställa arbetssätt

och rutiner och i detta inkludera även myndighetsfunktionen. Före slutlig driftsättning ska beslut fattas i nämnden.

Status

Kommentar:

Hemgångsteamet har under 2022 startat sin verksamhet. Hemgångsteamet möjliggör för kunden en trygg samt funktionsbevarande insats en tid efter sjukhusvistelse, vilket innebär att risken för återinläggning minskar. Hemgångsteamets uppbyggnad av funktioner möjliggör snabbare hemgång för utskrivningsklara kunder. Hemgångsteamets mål och syfte innebär att kunden får rätt anpassade personcentrerade beslut som är funktionsuppbyggande samt hälsofrämjande. Effekterna kommer att följas upp 2023.

Verksamhetsområde Funktionsnedsättning

INDIKATOR

Titel	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Invånare 0-64 år med särskilt boende funktionsnedsättning, andel (%) (kommunal och privat regi)		0,1%	0,1%	
Nettokostnad funktionsnedsättning totalt (SOL, LSS, SFB), kr/invånare (kommunal och privat regi)	8 574	9 475	9 585	

MÅL KF

Externa placeringar ska bara göras då förutsättningar för att tillgodose behoven inte kan skapas inom kommunens egen verksamhet

Önskat resultat

År 2022: Andel externa placeringar ska minska

År 2023: Andel externa placeringar ska ha minskat med 15%-enheter jämfört med 2021

År 2024: Andel externa placeringar ska ha minskat med 30%-enheter jämfört med 2021

Bedömning

Kommentar:

Inga hemflyttningar av externt placerade har kunnat genomföras under 2022 på grund av platsbrist. För att uppnå målet krävs att ytterligare boendeplatser tillskapas, att personalens kompetens förstärks samt att andra möjligheter för dessa brukare skapas. Under 2022 har utvecklingsarbete skett i samverkan mellan nämnd och division när det gäller dels "Egen bostad med stöd" och dels "Bostad först". Båda insatserna handlar om att brukare får möjlighet till eget boende i kombination med boendestöd, men förutsättningarna och villkoren skiljer sig åt. Implementationsarbete kommer att ske under 2023. När det gäller tillskapande av fler boendeplatser har Kommunfastigheter, nämnd och division en löpande dialog. En kunskapsinventering har genomförts inom Funktionsstödsomsorgen och kompetensutvecklande insatser kommer att genomföras under 2023.

ÖNSKAT RESULTAT -UTFALL

Titel	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Andel externa placeringar funktionsnedsättning			15%	15%

Samverkan mellan boendestöd och hemtjänst ska fungera väl, med brukarens behov i centrum och god kunskap om målgruppen inom båda verksamheterna

Önskat resultat

År 2022: Hemtjänstpersonal med kund inom boendestödet ska ha genomgått adekvat kompetensutveckling avseende bemötande av personer inom målgruppen

År 2023: Målet ska vara fullt uppnått

År 2024: -

Bedömning

Kommentar:

Åtgärder har vidtagits för att förbättra samverkan mellan hemtjänst och boendestöd med målsättningen att erbjuda goda förutsättningar att tillgodose brukarnas behov trots två utförare. Detta har inte lyckats. Det kan konstateras att riktlinjen för boendestöd, som bygger på att hemtjänsten till del utför insatsen, inte har varit positiv ur brukarnas synvinkel. Hemtjänstpersonalen har inte samma förutsättningar att bemöta brukarna på ett bra sätt och ett antal avvikelse- och Lex Sarah-rapporter om att brukare far illa har skrivits sedan förändringen genomfördes. Detta har gjort nämnden gett DSO i uppdrag att komma med förslag på förändrad organisation och ansvar för boendestödet, vilket kommer att fattas beslut om i början av 2023.

SÄRSKILDA UPPDRAG NÄMND

VON och SN ska tillsammans samordna insatser för personer med samsjuklighet.

Både VON och SN har ett ansvar för målgruppen och det behövs en nära samverkan mellan nämnderna, både för att kunna ge individerna ett bättre stöd och för att nyttja kommunens resurser mer effektivt. Samordningen omfattar frågor som myndighetsutövning, boende, öppna insatser och sysselsättning.

Status
✓

Kommentar:

För att kunna erbjuda målgruppen stöd efter deras behov har bland annat insatser avseende sysselsättning, boende och myndighetsutövning utvecklats och implementerats. Bedömningen är att åtgärderna lett till att dessa individer identifierats tidigare och får rätt och anpassat stöd. Tidigare har risken för att denna målgrupp faller mellan stolarna varit större. Utvecklingsarbetet fortlöper för att säkerställa att samverkan fortsätter.

Verksamhetsområde Hälso- och sjukvård

INDIKATOR

Titel	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Fallskador bland personer 80+, 3-årsm, antal/1000 invånare		63	68	

MÅL KF

Det förebyggande och rehabiliterande arbetet ska vara i fokus inom såväl hemtjänst som särskilda boenden

Önskat resultat

År 2022: Andel inflyttade på särskilt boende för äldre som fått den egna förmågan och hur den bäst bevaras, bedömd av arbetsterapeut och sjukgymnast under sin första boendemånad ska öka

År 2023: Samtliga inflyttade på särskilt boende för äldre ska få en bedömning av den egna förmågan och hur den bäst bevaras, av arbets-terapeut och sjukgymnast under sin första boendemånad, vilket sedan ligger till grund för omvårdnaden

År 2024: -

Bedömning**Kommentar:**

Redan under våren 2022 uppfylldes målet att samtliga som flyttar in på särskilt boende för äldre ska få den egna förmågan bedömd under den första boendemånaden. Detta hälsofrämjande och förebyggande arbete leder till fördröjning av insatser samt minskat vårdbehov på särskilt boende. Dessutom ger det en ökad kvalitet för de boende, liksom ökad patientsäkerhet.

Vård- och omsorgsnämnden beslutade under året att satsa knappa 7 mnkr på årsbasis på rehabverksamheten. Dessa medel ska gå till att delta vid beslut om hemtjänst, bilda ett fallpreventionsteam och anordna utbildning i förflyttningsteknik för personalen.

*SÄRSKILDA UPPDRAG KF***Säkerställa en kvalitativ och kostnadseffektiv Hälso- och sjukvårdsorganisation**

En välfungerande Hälso- och sjukvårdsorganisation har en central roll både idag och inom den äldreomsorg som Nyköpings kommun vill forma för framtiden. Ett hälsofrämjande och förebyggande fokus är angeläget framför allt för de äldres livskvalitet, men även för att kommunens resurser ska räcka till för en växande äldre befolkning.

Startdatum	Slutdatum	Status
2022-01-01	2024-12-31	

Kommentar:

Arbetet med kostnadseffektivitet har skett genom fortsatt arbete med att hålla nere hyrbemanningen. Verksamheterna jobbar också mer proaktivt med rehabinsatser. Tillskottet från nämnd (se ovan) ska användas på ett resurseffektivt sätt där områden som förlänger kvarboende i egen bostad samt skjuter fram behovet av insatser i form av vård och service, prioriteras. En kvalitetsutvecklare har tillsatts för ökad kvalitetssäkring av området HSO. Ett verktyg för digitala signeringslistor - APPVA - har införts.

Målområde Effektiv organisation**Bedömning***VERKSAMHETSOMRÅDE*

Verksamhetsområde Effektiv organisation

MÅL KF

Kommunens verksamheter ska årligen ha en ekonomi i balans, det vill säga hålla budget och kommunens samlade resultat skall uppgå till minst 2% (KS)

Önskat resultat

År 2022-2024: Kommunens totala resultat före exploaterings-intäkter i förhållande till skatter och generella statsbidrag ska varje år vara minst 2%

Bedömning

SÄRSKILDA UPPDRAG KF

Säkerställ genomförande av den långsiktiga planen för ekonomi i balans

VON har tillsammans med DSO tagit fram en långsiktig plan med åtgärder för en ekonomi i balans senast 2022. Uppföljning av planen sker på KS i april och oktober.

Startdatum	Slutdatum	Status
2022-01-01	2022-12-31	

Kommentar:

Divisionen arbetar enligt den handlingsplan som togs fram och sedan beslutades av nämnden. Arbetet har hittills medfört att divisionen brutit trenden och nu redovisar ett minskat underskott. Bedömningen är att underskottet även fortsatt kommer att minska, men division och nämnd delar bedömningen att då verksamheten totalt sett är genomgången och åtgärder vidtagna, kommer det att finnas ett kvarvarande identifierat tillskottsbehov.

Väsentliga händelser

Hemgångsteam

Under våren bildades ett hemgångsteam inom hemtjänsten, vilket även inkluderar rehab-resurser. Teamet är till för hemtjänstkunder under den första tiden hemma efter hemkomst från lasarett, då behoven är större än tidigare. Med hjälp av teamets arbete kommer de långsiktiga behoven att vara lägre.

Inriktningsdokument

På uppdrag av Kommunfullmäktige har Vård- och omsorgsnämnden tagit fram ett inriktnings-dokument för den framtida äldreomsorgen i kommunen. Grundtankarna i detta är bland annat att behoven styr, vikten av hälsofrämjande och förebyggande insatser, anhörigas stora betydelse och behovet av digitalisering.

Satsning på rehab

Vård- och omsorgsnämnden har gjort en ekonomisk satsning på rehabverksamheten med 6,9 mnkr. Utifrån problemen med personalförsörjningen och för att ge invånarna bästa möjliga livskvalitet satsas bland annat på fallprevention och utbildning i förflyttningsteknik.

Anhörigstöd

På uppdrag av Vård- och omsorgsnämnden genomför Division Social omsorg ett utvecklingsarbete gällande anhörigstöd. Nämnden har också satsat medel så att divisionen kunnat anställa en anhörigstrateg.

Avgift boendestöd

Avgiften för insatsen boendestöd avskaffades från och med 1 juli, då det är vanligt att brukare med behov av insatsen ändå tackar nej för att de inte har råd.

Upphandling drift av särskilt boende för äldre

Nuvarande avtal med Ansvar & omsorg gällande driften av de tre äldre- och demensboendena S:t Anna, Riggargatan och Björkgården, går ut under 2023, varför arbete rörande ny upphandling startat.

Wifi

Vård- och omsorgsnämnden har i samverkan med kommunens IT-verksamhet och Kommunfastigheter genomfört en kartläggning av möjligheterna till wifi-tillgång för hyresgästerna på särskilda boenden för äldre samt grupp- och servicebostäder inom funktionsstödsomsorgen. Utifrån denna kartläggning ska tillgång successivt säkerställas, under förutsättning att respektive fastighetsägare också ställer sig positiv.

Fria arbetsskor

I december fattade Vård- och omsorgsnämnden beslut om att införa fria arbetsskor för all omsorgspersonal inom den kommunalt drivna äldreomsorgen, funktionsstödsomsorgen och hälso- och sjukvården.

Internkontroll sammanfattningsvis

Nämndens internkontrollplan omfattade tre kontrollområden; Användandet av kvalitetsregistret Senior Alert, Beslutsefterlevnad och Aktiviteter på särskilda boenden för äldre. Den genomförda internkontrollen visade att Senior Alert inte används i den utsträckning och på det sätt som sig bör. Samtliga berörda utförare fick i uppdrag att genomföra ett utvecklingsarbete och avrapportera det till nämnden i juni 2023. Beslutsefterlevnaden visade sig vara god, även om tidplanerna relativt ofta inte hålls. När det gäller aktiviteter på säbo, finns ett stort utbud. Ändå är hyresgästernas betyg för just aktiviteter och utevistelser lågt. Här har de privata utförarna ett betydligt bättre betyg än de kommunalt drivna boendena. DSO har därför tagit fram en åtgärdsplan som ska avrapporteras på nämnden i april 2023.

Förväntad utveckling på tre års sikt

Äldreomsorgen står inför en rad utmaningar. Det gäller såväl inom Nyköpings kommun som på nationell nivå. Åldersgruppen > 80 år kommer att öka med ca 50 % fram till år 2030, medan den arbetsföra befolkningen ökar betydligt blygsammare. Att fortsätta organisera och utföra äldreomsorg på samma sätt som idag skulle innebära kraftigt ökade kostnader. Det behövs en förstärkning av tidiga, förebyggande insatser, för att senare lägga behovet av tyngre kostsamma insatser. Nyköpings äldreomsorg behöver präglas av kostnadseffektivitet, god kompetensförsörjning och god kvalitet. Detta finns också fastslaget i det inriktningsdokument för den framtida äldreomsorgen som beslutats av Vård- och omsorgsnämnden och därefter Kommunfullmäktige. Det stämmer som en konsekvens därav också väl överens med divisionens och nämndens gemensamma arbete för en ekonomi i balans.

Ett liknande inriktningsdokument skulle även behöva arbetas fram avseende funktionsstödsomsorgen. Här är bland annat behovet av att tillskapa fler boenden inom kommunen tydligt - detta för att tillgodose de ökande volymerna, men också för att möjliggöra hemflytt för de som idag är externt placerade.

Nationellt har pandemin inneburit att äldreomsorgen kommit i fokus. Det har lett till en rad ekonomiska satsningar från statens sida. Man har exempelvis konstaterat att kompetensen inom äldreomsorgen är för låg och därför gjort en satsning kallad Äldreomsorgslyftet. Detta statsbidrag nyttjar nämnden till undersköterskeutbildningar och ledarskapsutveckling.

Behovet av att arbeta och organisera sig annorlunda inom äldreomsorgen innebär också ett stort behov av att digitalisera verksamheten. Valfärdsteknik i form av exempelvis läkemedelsrobotar, egenmonitorering, blöjsensorer och mycket annat kommer att vara nödvändig.

Årets ekonomiska resultat, tkr

Verksamhet	Utfall 2022	Budget 2022	Avv Budget 2022	Utfall 2021	Utf 2022 jmf 2021
Nämnden	-2 049	-2 347	298	-2 030	-19
Gemensamt	-90 429	-99 687	9 258	-81 450	-8 979
Hälso- och sjukvård	-74 036	-62 286	-11 750	-55 538	-18 498
Äldreomsorg	-567 443	-581 833	14 390	-561 851	-5 591
Funktionsnedsatta	-412 199	-420 347	8 148	-400 818	-11 381
Summa Vård och omsorgsnämnden	-1 146 156	-1 166 500	20 344	-1 101 687	-44 469

Utfall jämfört med budget

Vård- och omsorgsnämnden redovisar för 2022 ett resultat på +20,3 mnkr. Flertalet ingående verksamhetsområden bidrar till detta.

Det verksamhetsområde som kallas Gemensamt redovisar ett överskott på 9,3 mnkr. Nämndens budgetpost för oförutsett har delvis nyttjats till en satsning på rehabverksamheten, men har inte disponerats fullt ut. Denna satsning är dessutom bokförd på verksamhetsområde Hälso- och sjukvård. Hela nämndens egen förstärkning av Äldreomsorgslyftet förbrukades heller inte. Dessa överskott reduceras av ett underskott gentemot Måltids-service – kostnadsnivåökningar som nämnden inte fått täckning för.

Hälso- och sjukvården redovisar ett underskott på 11,8 mnkr. Här finns två förklaringar: Ovan beskrivna satsning på rehabverksamheten samt det beslut som fattades av nämnden att förstärka Division Social omsorgs budget för året med 20 mnkr. Därav gick 5 mnkr till hemsjukvården.

Äldreomsorgens resultat uppgår till +14,4 mnkr. Till en del kommer det sig av försenad utbyggnation av Rönnlidens äldre- och demensboende. Hemtjänsten står för ett större överskott, vilket har tre huvudsakliga bakomliggande orsaker - pandemin, myndighetsfunktionens arbete med att se över besluten samt övergången till MatHem. Dessa överskott reduceras av budgetförstärkningen till divisionen som uppgår till 15 mnkr till särskilda boenden för äldre.

Funktionsstödsomsorgen ger ett överskott på 8,1 mnkr, vilket till fullo härrör från personlig assistans, som detta år omfattat färre brukare än tidigare.

Utfall jämfört med föregående år

Generellt förklaras förstås kostnadsutvecklingen av löne- och prisökningar. Inom område Gemensamt har bostadsanpassning och kostnader för matdistribution till Måltidsservice förstärkt kostnadsökningen mellan åren. Hälso- och sjukvårdens kostnader har ökat betydligt mot bakgrund av nämndens rehabsatsning och genomförd budgetförstärkning. Inom äldreomsorgen har kostnadsutvecklingen hållits tillbaka på grund av minskade volymer inom hemtjänsten mätt i timmar. Funktionsstödsomsorgens kostnadsutveckling är i stort sett den förväntade.

Kvalitetssystemet

Grunduppdrag

Utförande av verksamhet inom Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde realiseras på olika sätt:

- enligt Överenskommelse med Division Social omsorg
- enligt avtal med privata utförare inom särskilt boende för äldre
- enligt avtal enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) inom hemtjänst med divisionen och privata utförare
- enligt avtal och överenskommelser med föreningar

Krav på kvantitet och kvalitet i utförandet av verksamheterna framgår av avtal/överenskommelser och tillhörande förfrågningsunderlag och kvalitetsbilagor. Nämnden följer upp efterlevandet av kraven via tillsyner, kontraktsuppföljningar samt kontinuerliga möten med utförare. Lex Sarah-rapporteringar med tillhörande utredningar ger också en bild av hur verksamheten fungerar. Det händer att tillsyner utöver plan genomförs

mot bakgrund av inkomna Lex Sarah-rapporter. Slutligen ger brukarundersökningar viktig information om verksamhetens kvalitet. Mer om kvalitetsarbetet nedan.

När det gäller grunduppdraget bedömer nämnden sammanfattningsvis att den verksamhet som nämnden har inom sitt ansvar, under 2022 i huvudsak har utförts i enlighet med avtal och överenskommelser. Ett antal avvikelser har noterats i tillsyner och uppföljningar, men där finns handlingsplaner framtagna på uppdrag av nämnden.

Brukarundersökningar

Brukarnas nöjdhet inom äldreomsorgen mäts via Socialstyrelsens årliga brukarundersökning. 2022 års undersökning visade för hemtjänstens del generellt hög nöjdhet. Resultaten var generellt något sämre än innan pandemin, vilket även är ett nationellt fenomen. Det är inga större skillnader mellan offentlig och privat hemtjänst. Nyköping ligger totalt sett lite bättre till än riket på flertalet frågor. Undantaget är hur lätt det är att få kontakt med hemtjänsten. När det gäller särskilt boende för äldre är nöjdheten inom Nyköping vanligen lika som eller bättre än riket. Undantag från det handlar om aktiviteter och utevistelser. Här ser vi också en markant skillnad mellan offentlig och privat regi, med betydligt högre nöjdhet hos de privata utförarna. Slutligen är det ändå glädjande att konstatera att känslan av trygghet på boende fortsatt är mycket hög, trots den tid som varit.

Även inom funktionshinderområdet genomförs en årlig brukarundersökning. Resultatet av 2022 års undersökning visar på ett bättre resultat än året innan. Det finns dock förbättringsområden. Ett par av dem handlar om brukarnas upplevelse av att vara förstodd av personalen och av deras förståelse av vad personalen säger.

Nämndens verksamhetsuppföljningar och kvalitetsledningssystem

Nämnden har tidigare uttryckt vilka värden som är viktiga i verksamheten för att den vård och omsorg som utövas ska uppnå god kvalitet. Se skriften "Kvalitet och värdegrund i vården". I övrigt sätter nämnden stor vikt vid att Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) följs. Under 2022 har nämnden dessutom beslutat om ett inriktningsdokument för äldreomsorgen, som visar vilken utveckling som behövs inom området för att fortsatt kunna bedriva en verksamhet av god kvalitet till rimlig kostnad.

Nämndens verksamhetsuppföljningar är ett viktigt led i nämndens kvalitetsarbete och där fokuseras bland annat på det systematiska kvalitetsarbetet ute i verksamheterna. Konstateras kan fortfarande att det inom många verksamheter inte bedrivs ett sådant. Det finns många rutiner som går igenom på APT och förvaras på känt ställe. Däremot säkerställs inte att rutinerna följs och den systematiska kvalitetsutvecklingen saknas i stor utsträckning. Uppföljningarna har också påvisat en rad andra brister. Det gäller exempelvis basal hygien, genomförandeplaner och läkemedelshantering. Verksamheten har dock på uppdrag av nämnden tagit fram handlingsplaner för att åtgärda bristerna.

Volym och nyckeltal

Ökningen av antalet äldre personer fortsätter och det visar sig också i ökade volymer när det bland annat gäller insatser som bostadsanpassning, matdistribution, trygghetslarm och dagverksamhet. Tydligt syns samtidigt minskningen i antalet hemtjänsttimmar som beskrevs ovan. Se bilaga.

Volym och nyckeltal	Bokslut 2022	Budget 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Volym							
Antal bifallna beslut om bostadsanpassning, st	675	-	644	667	499	882	796
Antal personer med matdistribution, st	245	-	211	182	177	133	104
Antal personer inskrivna i hemsjukvård, st	406	-	439	404	320	303	281
Antal personer med trygghetslarm, st	1 539	-	1 472	1 448	1 412	1 321	1 220
Antal trygghetskameror i drift, st	24	-	29	30	12	7	
Antal invånare 65 år och äldre, st	13 954	-	13 852	13 689	13 561	13 373	13 210
"- andel av befolkningen, %	24,1	-	24,1	23,8	23,8	23,7	23,6
Antal invånare 80 år och äldre, st	4 031	-	3 938	3 829	3 703	3 575	3 496
"- andel av befolkningen, %	6,9	-	6,8	6,6	6,4	6,3	6,2
Utförda hemtjänsttimmar, 1 000-tal	330	-	353	375	384	368	373
- varav i privat regi	148	-	157	177	172	186	207
- varav i kommunal regi	182	-	196	198	212	182	166
Antal platser på särskilt boende för äldre, st	634	-	652	722	651	651	651
- varav äldreboende	344	-	361	401	365	365	375
- varav demensboende	266	-	267	297	262	262	252
- varav korttidsboende	24	-	24	24	24	24	24
- varav i privat drift	153	-	153	153	153	153	153
Antal personer i dagverksamhet för äldre, st	137	-	110	89	98	87	94
Antal personer med personlig assistans, st	89	-	94	94	91	91	97
Antal personer med korttidsvistelse, st	26	-	27	33	38	40	49
Antal personer med korttidsvård, st	17	-	21	25	24	25	29
Antal personer på grupp-/servicebostad, st *)	194	-	172	148	159	155	154
Antal personer med boendestöd, st	136	-	123	116	123	108	108
Antal personer i boende psykiatri, st *)	56	-	32	iu	33	26	23
Antal personer i FiA, st	293	-	275	274	269	263	266
Nyckeltal							
Antal personal en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, snitt (KKiK)	16	-	16	16	17	16	15
Brukarbedömning hemtjänst, helhetssyn, % (KKiK)	88	-	iu	90	89	85	88
Andel > 65 år med hemtjänst, %	iu	-	6,3	6,4	6,7	6,7	7,0
Brukarbedömning säbo, helhetssyn, % (KKiK)	77	-	iu	81	83	82	81
Andel > 65 år på särskilt boende för äldre, %	iu	-	4,1	4,4	4,4	4,4	4,5

*) Fr o m 2022 inklusive externt placerade

Formatmall rapporttabeller

Kolumnrubrik - Bakgrundsfärg Midnatt (mörkblå), kantlinje mellan kolumnerna vit, övriga kan
Förstarad (efter kolumnrubrikrad) och sedan varannan rad - Bakgrundsfärg "Moln" (vit), kantlinje
Andrarad (efter kolumnrubrikrad) och sedan varannan rad - Bakgrundsfärg Dimma (ljusblå), kantlinje
Fokuskolumn - Avser oftast den andra kolumnen i tabellen (men kan vara en annan) Bakgrundsfärg
Hela tabellen - Kantlinje runt hela tabellen Midnatt (mörkblå)

A	B	C	D	E	F
Volym och Nyckeltal	Bokslut 2020	Budget 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Volym					

Fokuskolumn

Bris
HEX #608EE4
RGB: 96, 142, 228
Pantone: 2129 C
CMYK: 63, 37, 0, 0

Förstarad

"Moln"
HEX #FFFFFF
RGB: 255, 255, 255
Pantone: -
CMYK: 0, 0, 0, 0

Andr

linjer (ytter och neråt) Midnatt (mörkblå). Teckensnitt Arial, teckenfärg vit, teckenstorlek 9 och teckenstil f
inje sidorna Midnatt (mörkblå) Teckensnitt Arial, teckenfärg svart, teckenstorlek 9 och teckenstil normal (F
kantlinje sidorna Midnatt (mörkblå) Teckensnitt Arial, teckenfärg svart, teckenstorlek 9 och teckenstil norm
nds färg Bris (mellanblå) Teckensnitt Arial, teckenfärg svart, teckenstorlek 9 och teckenstil normal.

